

28.3.2023

lausuntopalvelu.fi

Viite: OPH-859-2023

Tehyn lausunto Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon perusteiden luonnoksesta

Tehy lausuu yhdessä Suomen Lastenhoitoalanliitto ry:n ja Suomen Röntgenhoitajat ry:n kanssa. Tehyn lausunto kohdistuu Varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan osaamisalaan.

Tutkinnon perusteiden työelämälähtöisyys, selkeys ja ymmärrettävyys

Opiskelija suorittaa työelämän edellyttämät luvat ja pätevyudet, jotka ovat välttämättömiä ammattitaitovaatimuksissa edellytetyn osaamisen osoittamiseksi. Pitäisi huomioida, että monet työpaikat edellyttävät esim. EA 1 suorittamista; hygieniapassi, mahdollistavatko oppilaitokset nämä? Jos linjataan, että tiettyjä tuotteita esim. EA1, ei haluta tutkinnon perusteissa mainita, pitää osaaminen kuvata tutkinnon perusteissa niin, että voidaan varmistua siitä, että edellytetty osaaminen on tasalaatuista koulutuksenjärjestäjästä ja työpaikasta riippumatta.

Tutkinnon muodostumisesta ja tutkinnon osien sisällöistä, ammattitaitovaatimuksista

1. Ammatillinen kohtaaminen kasvatus- ja ohjausalalla, 20 osp

- noudattaa kasvatus- ja ohjausalan lainsäädäntöä, määräyksiä ja ohjeita – pitää lisätä varhaiskasvatuslain mukainen ilmoitusvelvollisuus
- ~~ottaa toiminnassaan huomioon yksilön itsemääräämisoikeuden~~ -> tukee ja vahvistaa itsemääräämisoikeutta asiakkaan iän mukaisesti
- noudattaa hyviä käytöstapoja ja kunnioittavan kohtaamisen periaatteita – ei ole ammattitaitovaatimus, pitää olla itsestäänselvyys!
- hallitsee ensiavun perusteita – ensiapuosaaminen pitää kuvata konkreettisemmin esim. EA1 tason mukaisesti
- toimii hygieniaohteistuksen mukaisesti
- huomioi toiminnassaan asiakkaiden ruokavaliot – ei kuvaa selkeästi, että osaa toteuttaa ruokailun ruokavalioiden mukaisesti
- toteuttaa ~~lääkehoitosuunnitelmaa~~ lääkehoitoa lääkehoitosuunnitelman, työnkuvansa ja vastuidensa mukaisesti
- huomioi verbin käyttö ei ole tarkoituksenmukainen pitää kuvata konkreettisemmin (tämä huomautus läpi koko dokumentin)

2. Lapsen kasvun, hyvinvoinnin ja oppimisen edistäminen, 40 osp

- havaitsee lapsen vuorovaikutusaloitteita ja vastaa niihin sensitiivisesti – 'havaitsee' ei kuvaa riittävästi, tässä kohtaa 'huomioi' sopii paremmin
- suojaa lasta kiusamiselta, häirinnältä, syrjinnältä ja väkivallalta työyksikön ohjeiden mukaisesti
- toteuttaa varhaiskasvatuksen ~~lääkehoitosuunnitelmaa~~ lääkehoitoa lääkehoitosuunnitelman, työnkuvansa ja vastuidensa mukaisesti
- toimii ensiaputilanteissa – pitää kuvata konkreettisemmin oikea tilanteen mukainen toiminta
- luo myönteistä vuorovaikutussuhdetta huoltajaan – teennäinen ilmaisu
- toteuttaa työssään kokopäiväpedagogiikkaa – erittäin hyvä kirjaus!

28.3.2023

- käyttää digitaalisia välineitä, sovelluksia ja ympäristöjä yhdessä lasten kanssa – lisätään ikätason mukaisesti

3. Varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan toteuttaminen, 35 osp

- antaa myönteisiä kokemuksia kuulluksi ja nähdyksi tulemisesta' - kömpelö ilmaisu
- s.17 suojaa lasta kiusaamiselta, häirinnältä, syrjinnältä ja väkivallalta – suojataan, mutta ei tarvitse tehdä ongelmalle mitään?
- toimii kielimallina ja käyttää hyvää ja selkeää kieltä, vieraskieliset opiskelijat??? tärkeä ammattitaitovaatimus ja siksi pitää varmistaa, että opiskelijalla on riittävä kielitaito, kun hänet hyväksytään tutkintokoulutukseen

Valinnaiset tutkinnon osat | 20-25 osp

Perheiden kanssa toimiminen ja monialainen yhteistyö, 20 osp

- edistää toiminnallaan perheen voimavaroja – mitä tällä tarkoitetaan?
- vanhemmuuden ilo – onko opiskelijan mahdollista?
- huolehtii työhyvinvoinnistaan – aina ei oma halu/kyky huolehtia auta/riitä
- toimii työnkuvansa ja vastuidensa mukaisesti moniammatillisessa työympäristössä
- toimii työnkuvansa ja vastuidensa mukaisesti monialaisessa verkostossa
- em. kriteerit jossain määrin päällekkäiset, riittäisikö moniammatillinen tai kriteerien yhdistäminen

Valinnaiset tutkinnon osat | 25-30 osp

Ilmaisun ohjaaminen, 15 osp +

Kommunikoinnin ja vuorovaikutuksen ohjaaminen, 15 osp +

Kuurosokeiden ja näkövammaisten asiakkaiden toiminnan ohjaaminen, 15 osp

- toimii asiakkaan itsemääräämisoikeutta, yksityisyyttä ja omatoimisuutta kunnioittaen viittoon taktiilisti?
- käyttää vuorovaikutustilanteeseen liittyviä yleisimpiä haptiiseja?
- Opastaminen kokonaisuus hyvin seikkaperäinen, voisiko olla käyttää ... menetelmiä opastamisessa?
- aloittaa opastustilanteen asiakasta tervehtien ja opastuksesta sopien – itsestäänselvyys
- viestittää asiakkaalle tilanteessa ilmeneviä huomioita multimodaalisuutta hyödyntäen – selkokieliisyys?
- Liikkumisen ohjaaminen, 15 osp
- ennakoi vaaroja ja riskitekijöitä – siirretään seuraavaan sisältöön Liikunnan ja liikkumisen ohjaaminen
- eikö pidä tietää voimassa olevia liikuntasuosituksia?
- Luontoja elämystoiminnan ohjaaminen, 15 osp
- Tukea tarvitsevien ohjaaminen, 15 osp
- noudattaa toimintaympäristön struktuuria tukea tarvitsevan asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti – selkeämmin pitää kuvata

28.3.2023

Lasten kehotunnekasvatuksesta tutkinnonperusteissa ei mainita mitään – ainoastaan kerran mainitaan seksuaaliterveys. Turvataitokasvatusta ei huomioida. Nämä kuitenkin ovat osana varhaiskasvatussuunnitelman perusteita 2022 (OPH).

Helsinki 28.3.2023

Millariikka Rytönen
puheenjohtaja
Tehy ry

Lisätietoja: Kirsi Coco koulutuspoliittinen asiantuntija, Tehy ry, kirsi.coco@tehy.fi,
p. +358408215057